

ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗ ΧΩΡΑ

Συγγραφέας: ΚΙΜΩΝ ΧΑΤΖΗΜΠΙΡΟΣ

Πόσες ανεμογεννήτριες αντέχει ένα μικρό νησί; Ογδόντα επτά, σύμφωνα με τις μελέτες, καμιά, σύμφωνα με την αγέρωχη αντίσταση. Η άρνηση για τα αιολικά πάρκα έχει λάβει περίπου ιδεολογικό χαρακτήρα και προκαλεί εύκολες κινητοποιήσεις. Επιπόλαιη και θλιβερή αντιμετώπιση μιας από τις πιο ελπιδοφόρες τεχνολογικές προοπτικές της εποχής μας. Κάποιοι δεν θέλουν τις ανεμογεννήτριες από άγνοια ή απλώς συντηρητισμό. Κάποιοι διανοούμενοι, καλλιτέχνες, ακόμη και αναπτυξιακοί τεχνοκράτες δεν δέχονται την αλλαγή του τοπίου, αν και αντιλαμβάνονται την απειλή της κλιματικής αλλαγής, όπως και την υποκειμενικότητα της θέσης τους. Η ποικιλία των απόψεων περιλαμβάνει καχυποψία έναντι των ιδιωτών επενδυτών, δυσπιστία έναντι μιας επιδοτούμενης δραστηριότητας, αμηχανία έναντι μιας οικολογικής τεχνολογίας που έρχεται από τη Δύση.

Πάντως, ο φανατισμός των κινητοποιήσεων πηγάζει από άλλα κίνητρα, που καθόλου δεν σχετίζονται με τη διατήρηση του τοπίου. Κάποιοι επιδιώκουν ένα τουρισμό χωρίς όρια, βλέποντας τη γη σαν ιδανικό πεδίο κερδοσκοπικής εκμετάλλευσης. Διώχνουν τις ανεμογεννήτριες, φοβούμενοι μήπως η θέα τους εμποδίσει την προώθηση υποψήφιων οικοπέδων. Αν έχει απομείνει μια πραγματική αξία σ' αυτό τον τόπο, αυτή είναι η αξία της γης. Η μετατροπή του φυσικού τοπίου σε δομημένο, με εύκολα και γρήγορα κέρδη, δεν ενοχλεί ιδιαίτερα. Σ' ένα βασίλειο ακαλαισθησίας και επιδεικτικού νεοπλουτισμού, οι παντοειδείς ενοχές συμπυκνώνονται στο υποκριτικό επιχείρημα: οι ανεμογεννήτριες καταστρέφουν το τοπίο.

Η αντίσταση επικαλείται τη θεωρητική αρχή της αναλογικότητας, που ερμηνεύεται ότι η κάθε περιοχή οφείλει να παράγει μόνο όσο ηλεκτρισμό χρειάζεται η ίδια. Είναι προφανής η ανηθικότητα αυτής της πρότασης, με δεδομένο το ρυπαντικό φορτίο, που εδώ και δεκαετίες σηκώνουν η Πτολεμαίδα και η Μεγαλόπολη. Θα ήταν ωστόσο διασκεδαστικό να δοκιμαστεί η εφαρμογή της και σε άλλα αγαθά ή υπηρεσίες, όπως στο σιτάρι, τα τσιγάρα, το χρυσό, τη βενζίνη, τις παραλίες, τα κινητά, τα φάρμακα, τα πανεπιστήμια κ.ο.κ.

Οι αγωνιζόμενοι εναντίον των ανεμογεννητριών δεν παραδέχονται μια απλή αλήθεια: επιφέρουν καίριο χτύπημα στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Τα αιολικά είναι σήμερα, λόγω τεχνολογικής ωριμότητας και περιβαλλοντικής ασφάλειας, η μόνη ανανεώσιμη πραγματική εναλλακτική λύση έναντι των ορυκτών καυσίμων και της πυρηνικής ενέργειας. Η εξοικονόμηση ενέργειας ή τα φωτοβολταϊκά δεν έχουν την ίδια δυνατότητα. Όταν αμφισβητείται η χωροθέτηση και απαιτείται «να πάνε αλλού», είναι προφανές ότι ναρκοθετείται η ανάπτυξη των αιολικών για τον απλούστατο λόγο, ότι είναι χρήσιμα μόνον εκεί όπου φυσάει αρκετά.

Η χωροθέτηση μιας σειράς ανεμογεννητριών στην κορυφογραμμή ενός νησιού, της Πίνδου ή της Αττικής, σημαίνει ότι το μάτι ντόπιων και επισκεπτών θα βλέπει τις μεταλλικές κατασκευές. Μήπως όμως αυτοί δεν χρησιμοποιούν ενέργεια και βιομηχανικά προϊόντα, για τα οποία κάποιος, κάπου στον κόσμο έχουν πληρώσει περιβαλλοντικό κόστος; Δικαιούνται οι προνομιούχοι τόποι να διαφυλάττουν την υποτιθέμενη παρθενιά τους, για να την πουλήσουν όσο γίνεται ακριβότερα, αναθέτοντας στους υπόλοιπους την παραγωγή τσιμέντου και αυτοκινήτων, πετρελαίου και τροφίμων, πλοίων και αεροπλάνων, τηλεοράσεων και κλιματιστικών, ηλεκτρισμού και ξενοδοχειακού εξοπλισμού;

Μια ώριμη κοινωνία συνειδητοποιημένων πολιτών, που απαιτεί άφθονο ηλεκτρισμό, θα χωροθετούσε πάρα χωρίς περιορισμούς, παντού όπου υπάρχει αιολικό δυναμικό. Παράλληλα, θα μεριμνούσε για τη μέγιστη προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, όχι με στείρα άρνηση, αλλά με αποτελεσματικό έλεγχο των έργων, περιορίζοντας π.χ. τη διάνοιξη δρόμων ή την επίδραση σε διαδρομές αποδημητικών πτηνών. Λίγες μόνο περιοχές θα έπρεπε να εξαιρεθούν, όπως οικισμοί και φυσικά ή πολιτιστικά τοπία που, σύμφωνα με αντικειμενικές αναλύσεις, παρουσιάζουν ιδιαίτερη ευαισθησία.

Τα υπόλοιπα βουνά και νησιά, ακόμη και τόποι ιστορικής μνήμης, παραδοσιακοί οικισμοί, μοναστήρια, περιοχές NATURA, χώροι συμβατικού ή εναλλακτικού τουρισμού κ.λπ., θα όφειλαν να φιλοξενήσουν ανεμογεννήτριες. Ένας δωρεάν φυσικός πόρος θα έδινε δυνατότητα παραγωγής, ακόμη και εξαγωγής, του πιο περιζήτητου αγαθού της εποχής μας. Η οικονομία θα μπορούσε επιτέλους να βασιστεί σε ένα περιβαλλοντικά φιλικό, αλλά πλεονεκτικό προϊόν. Ας φανταστούμε μια Ελλάδα που δεν χτίζει την κάθε γραφική ακτή, δεν γεμίζει με ομπρέλες κάθε αμμουδιά, δεν βλέπει κάθε ορεινό τοπίο

σαν χώρο για εξοχικά, διαθέτει όμως όσες ανεμογεννήτριες χρειάζονται για να εκμεταλλευτεί πλήρως το δώρο που της χαρίστηκε στην εποχή μας.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ» στις 2 Ιουνίου 2007, σ. 10.